

– Verkon kautta voimme tarjota asiakkaillemme aina mahdollisimman tuoretta tietoa. Esimerkiksi rasteriaineistojen rajapintapalveluun päivitykset tehdään Maastotietokannasta viikoittain, sanoo **Teija Tarvainen**.

Lisäksi aineistojen toimittaminen käsin on hidasta ja kallista. Valta-kunnallisten aineistojen luovutukset ovat raskaita prosesseja sekä tiedon toimittajalle että vastaanottajalle. Aineiston käsittely vaatii paljon työtä myös vastaanottajalta. Rajapinnan kautta asiakkaille voi siis tarjota parempaa palvelua nopeammin. Rajapinta toimii hyvin myös pienissä aineistoluovutuksissa, joiden tekeminen käsin on hädän tuskin kannattavaa.

– Parhaillaan tutkimme mahdollisuutta siirtää aineistojen masaluovutukset verkkoon. Asiakas voisi silloin hakea tilaamansa aineiston palvelimelta, mikä säästää meidät DVD-levyjen, muistitikkujen ja siirtokovalevyjen käsittelyltä ja postitukselta. Asiakkaallekin tämä on helpompaa, Teija Tarvainen sanoo.

Rajapintojen mahdollisuuksiin voi tutustua myös kesällä avatussa kansallisen paikkatietoportaalin pilotissa, osoitteessa www.paikkatietoikkuna.fi. Portaalin karttaikkunapalvelussa voi katsella useiden tiedontuottajien karttatietoja samassa karttakäyttöliittymässä. Palvelu hakee kartat haetaan suoraan tiedontuottajien WMS-rajapinnoilta.

Johan Myrén

Kirjoittaja työskentelee Maanmittauslaitoksen myyntipalveluissa. Sähköposti kirsi.makinen@nls.fi.

MATTI HOLOPAINEN

Jääkö kustannustehokkuutta kehittävä työ taas kerran akuutin rahoituskriisin uhriksi?

Kunnan tehtävä ovat laadukkaat toimintaympäristöt, eivät voitot

ONKO PALVELUTUOTANNON ulkoistaminen kunnan kokonaistalouden näkökulmasta toimiva ratkaisu ja millä ehtoilla? Vai tulisiko kunnan panostaa entistä tarmokkaammin omien tuotantoprosessien tehostamiseen? Unohtuuko maanhankinta tässäkin kuntatalouden talouskriisissä?

Autokatsastuksen korkeat hinnat ovat tuoneet konkreettisesti esille kilpailun rajoittumisen aiheuttamat ongelmat. Asiakas maksaa tyhjästä, jos palvelutuotannossa ei ole kilpailua. Onko näin myös kunnallisessa palvelutuotannossa?

Osaammeko ostaa, tilata ja valvoa palveluja? Miten huolehditaan siitä, että yksityisiä monopoleja ei synny? Kokemukset ovat sen suuntaisia, että ostopalvelujen laajamittainen käyttäminen on erittäin vaativa tehtävä palvelujen laatuhiinnoituksen säilyttämiseksi koko sopimuskauden ajan – ja sen jälkeen. Entä sitten kun sopimuskausi päättyy? Löytyykö enää markkinoilta kilpailukykyisiä tarjoajia? Mitä maksaa vaihtaa toimittajaa? Onko entinen toimittaja saanut pysyvän kilpailuedun muihin toimijoihin nähden? Miten säilytetään tilaajaosaaminen kunnan organisaatiossa, kun ulkoistamisen myötä oma substanssiosaaminen kutistuu merkittävästi?

Kuntien omaa palvelutuotantoa arvostellaan usein tehottomaksi ja vaaditaan sen avaamista kilpailulle. Monessa kohdin kunnan toiminnan tehokkuudessa on toivomisen varaa. Miksi kunnat eivät itse pysty tai pystyisi tuottamaan tehokkaasti palveluja? Onko kyseessä tavoitteenasetelun vai johtamisen ongelma kunnassa? Samanlaiset ihmiset palvelut loppupeleissä tekevät.

Julkinen, kunnan veronmaksajien omistuksessa oleva palvelutuotanto on toimiva ratkaisu, jos sen kustannustehokkuus on kunnossa. Palvelu kustannetaan maksutuloin ja tai verotuksella. Palvelu hinnoitellaan kustannuksia vastaavasti tai palvelun hintaa kompensoidaan verovaroin poliittisen valinnan mukaan. Verotuksesta ja maksutuloista syntyvä mahdollinen taloudellinen ylijäämä jää veronmaksajien hyväksi eikä karkaa kuntatalouden ulkopuolelle. Kunnan ei tarvitse tehdä voittoa. Kunnalla on eväät tehdä laadukkaita ja kustannustehokkaita palveluja veronmaksajan eduksi. Osaammeko organisoida, rahoittaa, johtaa ja ohjata?

Kuntatalous on taas kerran isojen taloudellisten haasteiden edessä. Hallitus tarjoaa tänään ensivuodelle kunnille 90 miljoonaa lisää rahaa investointeihin. Työttömyys kasvaa, verotulot pienenevät ja kunnan lakisääteiset vastuut eivät ainaakaan supistu. Kunnat joutuvat laskemaan palvelujen laatua ja määrää, etsimään säästöjä henkilöstökustannuksista sekä etsimään uusia tuloja veroja ja maksuja korottamalla. Jääkö kustannustehokkuutta kehittävä työ taas kerran akuutin rahoituskriisin uhriksi? Onko kunnassa näkemystä ja uskallusta tässäkin talousahdingossa panostaa toimintaprosessien kehittämiseen ja maanhankintaan, jotka toimenpiteet pitkällä tähtäimellä parantavat kunnan taloutta, pysyvästi?

Kirjoittaja on maankäytön asiantuntija Suomen Kuntaliitossa. Sähköposti matti.holopainen@kuntaliitto.fi.